

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/24/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121420796
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:6121420796.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Viery Kandrikovej a JUDr. Michala Boroňa v právnej veci žalobcu: Environmentálny fond, so sídlom 821 01 Bratislava, Nevädzová 5, IČO: 30796491, zastúpený: LEGAL GROUP, s.r.o., so sídlom 831 04 Bratislava, Trnavská cesta 27/B, IČO: 47237589 proti žalovaným: 1. A. B. C., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX D. XX, zastúpený: JUDr. Dušan Kolesár, advokát, so sídlom 811 01 Bratislava, Laurinská 12 a 2. E. E., nar. X.X.XXXX, bytom XXX XX D. XXX, zastúpený: Advokátska kancelária Peter Rak, s.r.o., so sídlom 080 01 Prešov, Masarykova 13, IČO: 50581121, o zaplatenie 40.832,94 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 11C/28/2022 – 300 zo dňa 16.11.2022, jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. P r i z n á v a žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalobcovi v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté osobitným rozhodnutím.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol následovne:

„I. Súd žalobu z a m i e t a.

II. Žalovaní v I. a II. rade m a j ú voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.“

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 420 ods. 1 a 3, § 442 ods. 1, § 106 ods. 1, § 106 ods. 2, § 112, § 49a Občianskeho zákonníka. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že právny delikt oboch žalovaných je preukázaný právoplatným trestným rozsudkom, ktorým obaja boli uznaní za vinných zo subvenčného podvodu za skutok, že žalovaný v 1. rade nepravdivo v čestnom vyhlásení ako štatutárny zástupca príjemcu dotácie vyhlásil, že má na financovanie účelu dotácie zabezpečených najmenej 5% nákladov z iných zdrojov, a predložil žalobcovi fingované doklady ohľadom preplatenia sumy 205.000,- Sk (6.804,75 eur) spoločnosti E., F., ktorý bol zastúpený konateľom, žalovaným v 2. rade, predstavujúcich spomínaných 5%, a žalovaný v 1. rade predložil žalobcovi na preplatenie aj faktúru, ktorej obsahom bol nepravdivý údaj o fakturácii dodávky a montáže dvoch kotlov od firmy, ktorej konateľom je žalovaný v 2. rade, hoci tieto kotly boli dodané už skôr, na základe inej zmluvy o dielo zo dňa 07.06.2007 od zhotoviteľa E. E., E., a tým došlo k duplicitnému fakturovaniu týchto kotlov vo výške 95.262,13 eur. Táto suma bola aj predmetom adhézneho konania v rámci trestného konania, a žalovaní v 1. a 2. rade boli právoplatne zaviazaní spoločne a nerozdielne, titulom náhrady škody žalobcovi túto sumu uhradiť.

3. Druhým predpokladom úspešného uplatnenia náhrady škody je vznik škody, teda skutočná škoda. Tá predstavuje zmenšenie majetkového stavu poškodeného, ale musí byť zároveň splnená aj podmienka príčinnej súvislosti spomínaného zmenšenia majetku poškodeného s protiprávnym úkonom žalobcov. Pri posúdení splnenia týchto zákonných podmienok je však potrebné vychádzať zo skutočností, že žalobca poskytol obci D. dotáciu vo výške 136.095,07 eur, na základe zmluvy o poskytnutí podpory zo dňa 23.06.2008. Za zásadné preto považoval súd prvej inštancie posúdenie platnosti tejto zmluvy, pretože ak je zmluva platná, žalobca bol povinný túto dotáciu obci D. zaplatiť, a obec D. bola povinná použiť ju na účel, ktorý bol dohodnutý v zmluve, Z trestných posudkov, zo žaloby a zo znaleckého posudku vyplýva, že neoprávnene z poskytnutej dotácie bola uhradená faktúra za dodávku a montáž dvoch kotlov vo výške 95.262,13 eur, ale o tejto škode už bolo rozhodnuté v trestnom rozsudku. Zvyšok dotácie bol použitý na dohodnutý účel v spomínanej zmluve. Znalec totiž nezistil žiadne práce a dodávky, ktoré by neboli vykonané a fakturované podľa rozpočtu.

4. Sám žalobca postavil žalobu na tom, že bol uvedený do omylu v súvislosti so splnením podmienky pre poskytnutie dotácie v zmluve, a to zabezpečenie 5% nákladov na financovanie účelu dotácie z iných zdrojov. Táto argumentácia žalobcu priviedla súd prvej inštancie k možnosti posúdenia neplatnosti spomínanej zmluvy o poskytnutí podpory podľa § 49a O.z. Konštatoval, že ide v tomto prípade o relatívnu neplatnosť zmluvy, ktorú by musel žalobca namietat', čo sa však nestalo. Je zrejmé, že aj v dôsledku premlčania uplatnenia neplatnosti danej zmluvy v trojročnej premlčacej lehote tak žalobca neurobil, preto uvedenú zmluvu je potrebné považovať za platný právny úkon, čo znamená, že žalobca mal svoju povinnosť v zmysle zmluvy poskytnúť dotáciu v dohodnutej výške. Keď si žalobca splnil svoju povinnosť podľa platnej zmluvy, nie je možné dospieť k záveru, že vyplatením dotácie, teda splnením zmluvného záväzku, bola mu spôsobená škoda. Nie je teda možné z toho vyvodit', že porušením zmluvnej podmienky zabezpečenia 5% nákladov na financovanie účelu dotácie z iných zdrojov, na čom je postavená žaloba vznikol žalobcovi nárok na náhradu škody voči žalovaným vzhľadom na vyššie uvedené závery.

5. Prokurátor a neskôr aj súd v trestnom konaní dospel k tomuto záveru, keďže prokurátor v prednese obžaloby podstatne znížil výšku škody, ktorá mala byť spôsobená žalobcovi, a tá je aj jedným z kvalifikačných momentov pre posúdenie trestného činu, a súdy (tak prvostupňový ako aj odvolací v trestnom konaní) zaviazali žalovaných len k náhrade škody spočívajúcej vo fakturácii dvoch kotlov. V predmetnej zmluve v článku VIII. bod 1., bolo dohodnuté, že porušenie akejkoľvek zmluvnej podmienky sa má považovať za porušenie finančnej disciplíny, a dôsledky sú uvedené v bodoch 2.4. vo forme zastavenia dotácie a sankcií podľa § 13 zákona č. 523/2004 Z.z., o rozpočtových pravidlách verejnej správy, ktoré bolo možné uložit' obci D.. Žalobca teda podľa nich ani nemal možnosť žiadať obec o vrátenie dotácie v zmysle dohodnutých zmluvných podmienok. Konaním žalovaných vznikla teda žalobcovi nanajvyš škoda súvisiaca s fakturáciou dvoch kotlov, o ktorých však už bolo právoplatne rozhodnuté v trestnom konaní, a iná škoda žalobcovi, ktorý poskytol plnenie vo forme dotácie na základe platnej zmluvy vzniknúť nemohla. Ak by zmluva o poskytnutí dotácie bola neplatná, čo však žalobca ani netvrdí, potom by mal právo na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 457 O.z., ale len voči obci D.. Je potrebné aj vychádzať z toho, že suma 205.000,- Sk, ktorej zosplatenie malo predstavovať splnenie podmienky pre dotáciu, ale ktorá podľa zistení v trestnom konaní v skutočnosti dodávateľovi uhradená nebola, a obaja žalovaní sa podieľali na fingovaní dokladov o jej úhrade, čo nie je súčasťou tohto nároku na náhradu škody. Žalobca totiž túto sumu obci D. nepreplácal z poskytnutej dotácie. Súd teda dospel k záveru, že žalobcovi škoda, ktorú si uplatňuje v tomto konaní voči žalovaným ani nevznikla.

6. Pokiaľ išlo o námietku premlčania, ktorú vzniesli žalovaní v 1. a 2. rade, túto považoval súd prvej inštancie za nedôvodnú, s poukazom na § 106 ods. 1, 2 a § 112 O.z. Uviedol, že objektívna premlčacia lehota začala plynúť od úhrady dotácie, najneskôr teda 30.06.2008. Žalobca si v trestnom konaní dňa 27.10.2011 uplatnil voči žalovaným nárok na náhradu škody vo výške vyplatenej dotácie. Od tohto dátumu došlo k spočívaniu premlčacej lehoty až do vyhlásenia rozsudku Krajského súdu v Bratislave dňa 21.10.2020, na ktorom bol prítomný aj zástupca žalobcu. Žalobca žalobu podal dňa 19.07.2021, teda nepochybne pred uplynutím 10 ročnej objektívnej premlčacej lehoty, keďže vzhľadom na odsúdenie oboch žalovaných za úmyselný trestný čin je potrebné aplikovať túto 10 ročnú premlčaciu lehotu. Pokiaľ išlo o subjektívnu premlčaciu lehotu, tá začala plynúť od reálnej vedomosti žalobcu o škode a o škodcovi. V tomto prípade náhrady škody uplatnenej v spore ide o reálnu vedomosť žalobcu o tom, že Obec D. nespĺnila podmienku poskytnutia dotácie vo forme zabezpečenia financovania účelu dotácie vo výške 5%, teda vo výške 205.000,- Sk, keďže žalovaní fingovali doklady o jej zaplatení. Vedomosť

žalobcu o vzniku škody v dôsledku fakturácie dodávky a montáže dvoch kotlov, je potom pre tento nárok irelevantná, keďže o tejto náhrade škody bolo už rozhodnuté v trestnom konaní. Z dokladov o finančnej kontrole ohľadom plnenia zmluvy zo strany žalobcu vyplýva len zistenie súvisiace s fakturáciou kotlov, ktoré boli dodané na základe predchádzajúcej zmluvy o dielo v roku 2007, a opätovne boli neoprávnené fakturované a uhrádzané z dotácie. Aj z uznesenia o začatí trestného stíhania vo veci z 11.02.2011 nevyplýva, že by spomínané doklady boli fingované, práve opačne, konštatuje sa v ňom, že obec D. financovala sumu 205.000,- Sk z vlastných zdrojov, a prvýkrát sa fingovanie týchto dokladov uvádza až v uznesení obvinenia z 12.04.2011, o ktorom bol žalobca informovaný, ako to sám uviedol dňa 06.05.2011. Vzhľadom na to, už spomínané spočívanie premlčacej lehoty od 27.10.2011 do 21.10.2020 ani nie je dôležité kedy presne počas trestného stíhania sa žalobca dozvedel o škode v súvislosti s nespĺnením podmienky pre dotáciu, keďže nárok na náhradu škody uplatnil v rámci neho 27.10.2011. K ukončeniu spočívania premlčacej lehoty došlo 21.10.2020, a to znamená, že nepochybne žalobca v tejto veci podal žalobu v lehote ešte pred uplynutím dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty.

7. Právny zástupca žalovaného v 2. rade až na pojednávaní vyslovil názor o nespĺnení zákonnej podmienky pre spočívanie premlčacej lehoty, hoci na toto spočívanie upozorňoval žalobca už vo svojom písomnom vyjadrení k odporu žalovaného voči vydanému platobnému rozkazu. Takýto postup súd prvej inštancie považoval za rozporný so zásadou sudcovskej koncentrácie konania podľa § 153 CSP. Nemôže súhlasiť ani s tvrdením žalovaného v 2. rade, že žalobca nepostupoval v uplatnenom nároku na náhradu škody riadne, keďže z trestného spisu vyplýva, že tento nárok si uplatnil 27.10.2011 v rámci začatého trestného stíhania v rozsahu celej dotácie. Právny zástupca žalobcu uviedol v tomto konaní aj to, že ak by vedel žalobca o nespĺnení dohodnutej podmienky spolufinancovania 5% z iných zdrojov, potom by dotáciu žalobca neposkytol. Túto argumentáciu vlastne použil žalobca aj pri podanej žalobe. Žiadne ďalšie dôkazy okrem tých, ktoré boli predložené v trestnom konaní, ani v tomto spore neboli predložené, keďže posúdenie nároku záviselo od právneho vyhodnotenia zodpovednosti žalovaných za škodu, konkrétne záviselo len na tom, či nespĺnenie spomínanej podmienky môže viesť k záveru o vzniku škody vo výške celej dotácie, a k tomu žiadne dôkazy neboli potrebné.

8. Zároveň súd prvej inštancie konštatoval, že nesúhlasil ani s obranou žalovaného v tom, že ide o obchodnoprávny spor, v ktorom nie je možné použiť ust. § 112 O.z., keďže sa nejedná o obchodno-závazkový vzťah súvisiaci s podnikaním, ale s občianskoprávnym sporom. Odcitoval § 1 ods. 1, 2, § 261 ods. 1, 2, 6 Obchodného zákonníka, dospel k záveru, že zmluvný vzťah bol vzťah medzi dvoma verejnými korporáciami, ktoré nemali charakter podnikateľský za účelom dosiahnutia zisku, ale išlo o podporu verejných potrieb občanov.

9. Výrok o trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1, § 255 ods. 1, § 262 ods. 2 CSP.

10. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. V úvode odvolania žalobca uvádza, že rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za nesprávne a nezákonné, (§ 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP). Následne odcitoval body 20., 21., 22. a 24. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Tvrdí, že nemôže súhlasiť s rozhodnutím súdu prvej inštancie, keď dospel k nesprávnym právnym záverom, pretože nie je možné podmieňovať splnenie podmienok pre vznik nároku na náhradu škody, s otázkou platnosti alebo neplatnosti zmluvy o poskytnutí dotácie. Tento záver nie je správny. Súd prvej inštancie posúdil zmluvu za platnú, podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, a odcitoval ust. § 420 ods. 1, a § 438 ods. 1 O.z. Otázka, či zmluva o poskytnutí dotácie je alebo nie je platná, je bez správnej relevancie. Podľa názoru žalobcu splnil náležitosti, ktoré vyžaduje Občiansky zákonník pre určenie zodpovednosti za škodu. Preukázané bolo v odsudzujúcom rozsudku vydanom v trestnom konaní existencia trestného činu, ktorého sa dopustili žalovaní v 1. a 2. rade, keďže boli uznaní vinnými, a toto rozhodnutie je aj záväzná pre ďalšie konanie pred súdom, to znamená aj v tomto prípade. Rovnako bolo preukázané aj to, že žalobca plnil v prospech obce D. 136.095,07 eur, a že došlo k porušeniu Článku 3 bod 1., a Článku 4 bod 1. zmluvy, o poskytnutí dotácie z ktorých vyplynul záver, podľa Článku 5 bod 1.2. zmluvy, že obec nespĺnila podmienku spolufinancovania v rozsahu 5 %, a nárok je po splnení všetkých podmienok, (výšky škody, odsúdenia žalovaných a príčinnej súvislosti) riadne daný vo výške, ktorá je predmetom tejto žaloby. Okolnosti uvoľnenia finančných prostriedkov, dôvodov, ako konal žalobca, boli ozrejmené v tomto konaní, a nemožno súhlasiť s tým, že žalobca sa nedomáha náhrady škody voči žalovaným dôvodne, ktoré zaviniť túto situáciu, teda konkrétne fyzickým osobám, a nie vo vzťahu k obci D.. Z týchto dôvodov napadnuté rozhodnutie navrhol zmeniť a priznať nárok v celom rozsahu, respektíve uložiť žalovaným 1/, 2/ nahradiť žalovanú sumu, a jej náhradu trov konania.

11. K odvolaniu žalobcu vyjadril sa žalovaný v 2. rade, ktorý k veci uviedol, že sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie v celom rozsahu. Od začiatku tvrdil, že žalovaný v 2. rade žalobcovi nič nedlíži, čiže žalobca voči nemu nemá žiaden nárok. Ak vznikol žalobcovi nejaký nárok, tak len voči obci D., s ktorou bola uzavretá zmluva o poskytnutí dotácie (celková suma dotácie bola uhradená na účet obce). Žalobca, sa mal riadiť zákonom č. 187/2004 Z.z., kde sú upravené podmienky pre poskytnutie dotácie, podmienky ich využívania a prípadne následná kontrola a sankcie. Ak porušila tieto podmienky obec D., potom je potrebné postupovať práve podľa tohto predpisu, a preto mala byť žalovaná priamo obec D., čo vyplýva z týchto ustanovení zákona. S vecou samotnou a s náhradou škody, ktorú uplatňuje žalobca voči žalovanému v 2. rade nemá nič spoločné.

12. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril aj žalovaný v 1. rade, ktorý k veci uviedol, že trvá na svojom stanovisku, že on osobne nič nezavinil, a v podstate žalobcovi podľa uplatnenej žaloby ani škoda nevznikla. Navrhol potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny.

13. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací podľa § 34 CSP prejednal rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 378, § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania a contrario (ust. § 385 ods. 1 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov nie je dôvodné. Súd prvej inštancie dôsledne zistil skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie veci, a nárok žalobcu, a na týchto skutočnostiach a právnych záveroch sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

14. Nateraz z obsahu spisu vyplýva, že dňa 23.6.2008 bola uzavretá písomná zmluva o poskytnutí podpory z Environmentálneho fondu formou dotácie pod č. XXXXX XXG. medzi žalobcom a obcou D. zastúpenou štatutárnym zástupcom - starostom obce - žalovaným v I. rade. Zmluva bola uzavretá v zmysle § 9 ods. 6 zákona č. 587/2004 Z.z., dotácia bola viazaná na konkrétny účel uvedený v článku III. a to na kotolňu na drevnú štiepku ZŠ a MŠ D.. Akcia mala byť realizovaná od X/XXXX do XX/XXXX a ako dodávateľ bol uvedený E. F.. Výška dotácie bola uvedená v článku IV. v sume 4.100.000 SK s podmienkou zabezpečenia 5% nákladov na financovanie účelu dotácie z iných zdrojov t.j. vo výške 205.000 SK. Podľa článku V. príjemca dotácie bol povinný za účelom uvoľňovania poskytnutých finančných prostriedkov zo strany fondu predkladať mu originály faktúr na úhradu nákladov na realizáciu akcie uvedenej v článku III. vystavené vybraným dodávateľom spolu s originálmi súpisov vykonaných prác a dodávok do 30.11.2008 a fond sa zaviazal uvoľňovať na základe týchto dokladov príjemcovi dotácie finančné prostriedky v dohodnutých lehotách.

15. Článok VIII. sa týkal porušenia finančnej disciplíny. V ňom sa konštatuje, že nedodržanie alebo porušenie ktorejkoľvek z podmienok uvedených v zmluve, za ktorých sa finančné prostriedky poskytli, sa považuje v zmysle § 31 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy za porušenie finančnej disciplíny, fond má právo zastaviť uvoľňovanie finančných prostriedkov a sankcionovať príjemcu dotácie v zmysle § 31 zákona č. 523/2004 Z.z.

16. Žalobca vyplatil obci D. na základe vyššie uvedenej zmluvy platobným poukazom z 30.6.2008 sumu 1.230.000 SK, 13.8.2008 sumu 1.639.867 SK a 19.12.2008 sumu 1.230.133 SK.

17. Zo spisu Okresného súdu Bratislava I. 4T/68/2013 súd zistil, že uznesením zo dňa 11.2.2011 bolo začaté trestné stíhanie, ale len vo veci za obzvlášť závažný zločin subvenčného podvodu z dôvodu, že práce v zmysle predložených faktúr na základe predmetnej zmluvy o dotácií boli dodávateľom vykonané iba čiastočne, ale zároveň sa v tomto uznesení konštatuje, že obec Benkovce faktúru na sumu 205.000 SK prefinancovala z vlastných zdrojov. Až v ďalšom uznesení, ktorým bolo vznesené obvinenie obom žalovaným, ktoré je zo dňa 12.4.2011 sa konštatuje, že pokiaľ ide o doklady súvisiace s vyplatením sumy 205.000 SK z prostriedkov obce Benkovce dodávateľovi, išlo len o fiktívne vyplatenú sumu. Toto uznesenie bolo doručované obom obvineným. Podľa neskôr podanej obžaloby zo dňa 29.10.2013 obaja žalovaní predstierali splnenie zákonných podmienok pre poskytnutie dotácie a tým spôsobili štátnemu rozpočtu SR škodu vo výške 136.095,07 Eur. Na hlavnom pojednávaní, ktoré sa konalo 23.1.2019 prokurátor predniesol obžalobu, ale s tou modifikáciou, že zmenil výšku škody na 65.425,10 Eur, čo však bližšie nevysvetlil. Neskorším rozsudkom č.k. 4T/68/2013 - 1074 zo dňa 21.2.2019 boli obaja žalovaní uznaní vinnými zo zločinu subvenčného podvodu a obaja boli zaviazaní poškodenému environmentálnemu fondu nahradiť škodu vo výške 95.262,13 Eur a so zvyškom nároku bol poškodený

odkázaný na občianskoprávne konanie. Uznání boli vinnými za skutok týkajúci sa nepravdivého údaju o zaplatenie 205.000 SK z vlastných zdrojov obce Benkovce ako podmienky pre dotáciu a predovšetkým za nepravdivý údaj o fakturácii dodávky a montáže dvoch kotlov, hoci tie boli predmetom inej skoršej zmluvy o dielo uzatvorenej ešte 7.6.2007 so zhotoviteľom E. E. - E., čím spôsobili žalovaní spomínanú škodu vo výške dofakturácie kotlov v sume 95.262,13 Eur. Uvedené výroky ostali nezmenené aj v rozsudku Krajského súdu v Bratislave 2To/49/2020 zo dňa 21.10.2020.

18. Z trestného spisu vyplýva aj to, že 13.5.2013 bol vypracovaný znalecký posudok č. 11/2013 znaleckou organizáciou F. F.. V uvedenom znaleckom posudku bola konštatovaná duplicitná fakturácia kotlov v hodnote 1.970.996,71 SK. Znalec zrekapituloval všetky náklady stavby zodpovedajúcej účelu dotácie vo výške 4.305.839,24 SK a nezistil žiadne práce a dodávky, ktoré by neboli vykonané a vyfakturované podľa rozpočtu.

19. Z trestného spisu bolo preukázané aj to, že nárok na náhradu škody vo výške celej dotácie prvýkrát voči žalovaným uplatnil splnomocnený zástupca žalobcu A. B. H. pri svojom výsluchu dňa 27.10.2011.

20. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

21. Podľa § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

22. Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

23. Podľa § 49a Občianskeho zákonníka právny úkon je neplatný, ak ho konajúca osoba urobila v omyle vychádzajúcom zo skutočnosti, ktorá je pre jeho uskutočnenie rozhodujúca, a osoba, ktorej bol právny úkon určený, tento omyl vyvolala alebo o ňom musela vedieť. Právny úkon je takisto neplatný, ak omyl táto osoba vyvolala úmyselne. Omyl v pohnútku nerobí právny úkon neplatným.

24. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd prejednáva vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadom akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený, ale aj povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

25. Odvolací súd v konaní relevantne posudzuje konkrétne dôvody uvádzané v odvolaní, a to či bol zistený skutkový stav správne a úplne a či sa aplikovali správne príslušne právne predpisy, pričom v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument, ale na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd SR II. ÚS/78/2005).

26. Podstatou odvolania žalobcu proti zamietavému rozsudku súdu prvej inštancie bola námietka nesprávneho právneho posúdenia nároku žalobcu, ktorú posudzoval súd prvej inštancie cez otázku platnosti, či neplatnosti zmluvy uzavretej medzi žalobcom a Obcou D.. Žalobca argumentoval tým, že náhrada škody, respektíve bezdôvodného obohatenie, ktoré žiada vydať žalobca vyplýva z protiprávnej činnosti žalovaných v 1. a 2. rade, ktorá vyplynula z právoplatne rozhodnutej trestnej veci pred Okresným súdom Bratislava 1, sp.zn. 4T/68/2013. Možno súhlasiť so žalobcom vtom zmysle, že právoplatný rozsudok Okresného súdu Bratislava 1 je záväzný aj pre konanie pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom, no len do tej miery, že skutkové vymedzenie trestnej činnosti žalovaných v 1. a 2. rade bolo uvedené v rozsudku, ktorý nadobudol právoplatnosť, je špecifikovaný trestný čin podľa skutkovej podstaty trestného zákon. Toto vymedzenie bolo záväzné pre súd prvej inštancie, čo vyplýva aj z rozhodnutia súdu prvej inštancie, že túto okolnosť v celom rozsahu akceptoval a vychádzal z nej.

27. Aj z ustálenej súdnej praxe je zrejmé, že súdne authority ako napríklad Ústavný súd Slovenskej republiky v Náleze sp.zn. I.ÚS 640/2014 zo dňa 01.04.2015 konštatuje, že úlohou všeobecného súdu pri hľadaní riešenia súdnej právnej veci, a interpretácií relevantných právnych úkonov nespočíva vo vyhľadávaní dôvodov pre neurčitosť zmluvy alebo jej neplatnosť pri poskytnutí súdnej ochrany účastníkom súdneho konania. Tá má byť založená okrem iného aj na zohľadnení a plnej aplikácií

všetkých zákonných kritérií platných pre výklad právnych úkonov a súčasnej preferencie výkladu v prospech platnosti, nie neplatnosti právneho úkonu.

28. Uzavretá zmluva medzi žalobcom a Obcou D. nesporne bol dvojstranný právny úkon, na základe ktorého žalobca poskytol obci plnenie v zmysle dohodnutých podmienok. V trestnom konaní bolo konštatované protiprávne konania žalovaného v 1. a žalovaného v 2. rade, viazané k uzavretej zmluve o poskytnutie dotácie. Z výsledkov znaleckého dokazovania v tejto veci je zrejmé, že v trestnom konaní konajúci súd pri náhrade škody, ktorá vznikla žalobcovi, vychádzajúc práve z výsledkov vykonaného dokazovania. Na základe toho, z pripojeného spisu Okresného súdu Bratislava I. sp.zn. 4T/68/2013, súd prvej inštancie konštatoval, že škoda žalobcu bola identifikovaná v znaleckom posudku, z ktorého vychádzala kvalifikácia trestného činu pre žalovaných v 1. a 2. rade, a samostatný výrok o výške náhrady v prospech žalobcu zo strany žalovaných v 1. a 2. rade, ktorý bol nesporný a špecifikovaný ako škoda.

29. Iná záležitosť je predmet tohto sporu, kde žalobca vychádzajúc z toho, že žalovaný v 1. a 2. rade boli uznaní vinnými zo zločinu subvenčného podvodu, automaticky vyvodil nárok na zaplatenie ďalšej čiastky, a to 40.832,94 eur, čo predstavuje rozdiel medzi poskytnutým plnením, dotáciou t.j. 136.095,07 eur, a priznanou náhradou v trestnom konaní vo výške 95.262,13 eur. Súd prvej inštancie sa legitímne zaoberal nárokom žalobcu z pohľadu toho, z čoho vychádzal žalobca pri uplatnení predmetu konania. Išlo o zmluvný vzťah, ktorý do rozhodnutia súdu prvej inštancie, nebol nijakým spôsobom označený za neplatný právny úkon, či už z pohľadu absolútnej neplatnosti, alebo relatívnej neplatnosti.

30. Rovnako možno súhlasiť so záverom súdu prvej inštancie o tom, že zo znaleckého posudku vypracovaného pre potreby trestného konania suma, ktorú uplatnil žalobca v konaní nebola hodnotená znalcom, ako dodanie prác fakturovaných nie v súlade s rozpočtom na účely poskytnutej dotácie. Ďalej správne súd prvej inštancie vychádzal aj zo zmluvných podmienok uzavretej zmluvy medzi žalobcom a obcou D., kde v článku VIII. bod 1. a bod 2. až 4., sú uvedené zmluvné podmienky a sankcie pri porušení finančnej disciplíny subjektu, ktorý dotáciu v zmysle zákona obdržal. Tieto sankcie si žalobca mohol uplatniť voči subjektu v prospech ktorému plnil, to znamená voči obci D.. Dôvod pre vrátenie žalovanej sumy zo strany žalovaných v 1. a 2. rade súd prvej inštancie nezistil, a s tým sa stotožňuje aj odvolací súd. V konečnom dôsledku žalobca, ani žalovaní v 1. a 2. rade, v priebehu celého konania nespochybnili platnosť zmluvy na základe ktorej žalobca plnil v prospech obci Benkovce. Predbežná otázka platnosti tejto zmluvy, či už absolútnej alebo relatívnej bola riešená v zmysle záverov súdu prvej inštancie a aj odvolacieho súdu vtom zmysle, že zmluva nebola zrušená a je platná. Inak povedané právoplatnosť trestného rozsudku, ktorý smeruje voči žalovaným v 1. a 2. rade, neznamena automaticky, že žalobcovi, ktorý vystupoval v trestnom konaní ako poškodená strana, vzniká nárok na vrátenie plnenia v celom rozsahu. Aj v tomto prípade je potrebné zaoberať sa nárokom poškodenej strany v zmysle konkrétnych záverov a zistení, že odsúdení v trestnom konaní sa voči poškodenému bezdôvodne obohatili plneniami, ktoré tvorili aj základ pre začatie trestného stíhania a škoda v tomto konaní bola riadne preukázaná. Pre občianskoprávne konanie sa rovnako vyžaduje, aby či už titulom náhrady škody alebo titulom bezdôvodného obohatenia splnenie zákonom stanovené podmienky majú na mysli ustanovenia Občianskeho zákonníka.

31. Bezdôvodné obohatenie je totiž právny inštitút, ktorý vznik obohatenia viaže na to, že na prijaté plnenie nie je právny dôvod, žiadna zmluva. Bezdôvodné obohatenie teda nie je každé nadobudnutie istého majetkového práva dlžníka. V tomto prípade predmet konania, výška sumy, ktorú uplatnil žalobca, preukázateľne bol plnený zo strany žalobcu na základe platnej zmluvy. Plnenie žalobcu v uplatnenom rozsahu v tomto konaní, bolo použité na účely, na ktoré dotácia zo strany žalobcu bola obci poskytnutá, a použitá v zmysle rozpočtových pravidiel a predmetu uzavretej zmluvy.

32. Všeobecne súdy konštatujú v rozhodnutiach o vydanie bezdôvodného obohatenia, že išlo o plnenie bez právneho dôvodu, (spravidla peňažné plnenie) tam, kde právny dôvod od samého počiatku neexistoval, alebo ak dodatočne odpadol. Neexistencia právneho dôvodu od začiatku znamená, že vôbec nenastala právna skutočnosť, ktorá by mala za následok vznik právneho vzťahu, obsahom ktorého by bola povinnosť a zároveň právo na poskytnutie plnenia. V danom prípade evidentne zmluvný základ medzi žalobcom a obcou D., ktorá bola vtom čase reprezentovaná osobou žalovaného v 1. rade existoval, tento zmluvný rámec nebol nijakým spôsobom zrušený. Tým, že boli finančné prostriedky použité predmetného konania použité na účely a spôsobom tak, ako to bolo dohodnuté v zmluve a ako to

určujú rozpočtové pravidlá, nebol dôvod na vyhovieň žaloby. Z týchto dôvodov odvolací súd postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne.

33. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Zodpovedané majú byť len tie otázky, ktoré majú pre vec zásadný význam, prípadne dostatočne objasnený skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu, uvádzaných účastníkmi konania (Ruiz Toria c. Španielsko z 09.12.1994, séria A č. 303-A, str. 12, § 29). Ústavný súd SR vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné vyjadriť sa k ostatným dôvodom odvolania, nakoľko tieto pre rozhodnutie vo veci samej boli bez významu.

34. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1, v spojení s § 255 ods. 1 CSP, v zmysle zásady úspechu v konaní. V odvolacom konaní úspech žalobca nemal, úspešní boli žalovaní v 1. a 2. rade, preto odvolací súd priznal žalovaným v 1. a 2. rade voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

35. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).